

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 20 Ocak 2022
Sayı: 3119

Av. Aysu BANKOĞLU
Bartın Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 21/01/2022 11:33
Sayı: E-120.10-
0952301

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tarikat ve cemaat evi veya yurdu olarak da bilinen, vakıf ve derneklere ait yurtlarda yaşanan sorunlar, son zamanlarda basında çokça yer almıştır. Özellikle, çeşitli baskılardan doğan; istismar, intihar ve cinayet gibi bu olaylar kamu vicdanını oldukça rahatsız etmektedir. Bu sorunların birçoğunun denetimsizlik sonucu ortaya çıktığı savunulmaktadır. Bu sebeple, sözkonusu önergemizle, Türkiye’de vakıf ve derneklere ait yurt sayılarının ve ilgili cemaatlerinin tespit edilmesi; bu yurtların tabi olduğu izin ve koşulların belirlenmesi; yaşanan baskı, cinsel istismar, saldırı, ölüm ve yangın gibi sorunların tüm yönleriyle araştırılması; ve başkaca sorunların yaşanmasını önlemek için alınabilecek ek önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa’nın 98’inci maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri uyarınca **Meclis Araştırması** açılmasını arz ve teklif ederiz.

18.01.2022

1

AV. AYSU BANKOĞLU
BARTIN MİLLETVEKİLİ

GEREKÇE

Son yıllarda cemaat ve tarikat evi ya da yurdu olarak bilinen yerlerde ölüm, intihar, cinsel istismar ve yangın gibi olaylar artmıştır. Bu olaylar sonucu açıkça görülen denetim zaafiyeti, kamu vicdanını ciddi bir şekilde rahatsız etmektedir.

2008 yılında Konya Taşkent’te ruhsatsız olarak Kız Kuran Kursu binasında bulunan özel yurttan meydana gelen patlamada, 17 öğrenci hayatını kaybetmiştir. Karaman’da Ensar Vakfı’na ait olduğu bilinen öğrenci yurdunda ve İzmir Dikili’de yine bir cemaate ait olduğu bilinen Miyase Çocuk Yurdu’nda öğrenciler, çalışanlar tarafından cinsel istismar ve saldırıya uğramışlardır. Yaşanan olaylar sonucu, zanlılar tarafından yapılan “Rızası vardı,” şeklindeki savunmalar, yetkililer tarafından yapılan “Münferit olay,” açıklamaları ve zanlıların bir çoğunun tutuksuz yargılanmaları cemaat evi ve tarikat yurtlarına ilişkin sorunları çözmek yerine daha da derinleştirmiştir.

Tel: 0312 420 61 24-25
Faks: 0312 420 23 41
E-Posta: aysu.bankoglu@tbmm.gov.tr
Adres: YHB 2. Kat No: B-226 TBMM/ANKARA

Av. Aysu BANKOĞLU
Bartın Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

29 Kasım 2016 tarihinde, Adana Aladağ'da yine bir cemaate ait olduğu bilenen kız öğrenci yurdunda çıkan yangında, yaşları 6 ila 14 arasında olan 11 öğrencinin hayatını kaybetmesiyle, bu yurtların denetiminde apaçık zaafiyet olduğunu ortaya koymuştur. İlgili Meclis Araştırma Komisyonu'nda konuşan aileler ifadelerinde; başkaca bir devlet yurdu veya imkanı bulamadıkları için çocuklarını bu yurtlara gönderdiklerini belirtmişlerdir. Dolayısıyla, yetersiz devlet yurt kapasitesinin yurttaşları, cemaat ve tarikat ev veya yurdu şeklinde oluşan bu yapılara yönlendirdiği gözlemlenmiştir. İfadelerinde, ayrıca, kendilerinin bu cemaat yurduna bizzat dönemin Milli Eğitim Müdürü tarafından yönlendirildiklerini belirten aileler, yurdun denetimine ilişkin şikayetlerinin görevliler tarafından dikkate alınmadığını ve gerekli özenin gösterilmediğini de özellikle belirtmişlerdir. Bu ifadelere rağmen, geleneksel noktada, bu yapılaşmalara ilişkin hala yeterli bir denetim mekanizması oluşturulamamıştır.

Nitekim, 7 Aralık 2021 tarihine gelindiğinde, Antalya Kepez'de, bir cemaate ait olduğu bilinen 4 katlı öğrenci yurdunun yemekhanesinde, görevli aşçı tarafından, yurt kalan Akdeniz Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği 1. sınıf öğrencisi Mehmet Sami Tuğrul'un kafasının kesilmesi haberi basına yansımıştır. Bu haberlerde, katil zanlısı İhsan Güney'in "*Deccalı öldürdüm,*" şeklindeki savunması, bu yurtlarda çalışan insanların, görevlerinin gerektirdiği psikolojik yetkinlikten ve eğitimden uzak olduğunu göstermiştir. Olayın gerçekleştiği yurt binasının kaçak olması, çalışanların, yurtda kalan öğrencilerin ihtiyaç ve eğitim amaçlarıyla bağdaşmayacak niteliklerde olması da yine bu konuda gösterilen denetim zaafiyetinin bir sonucudur.

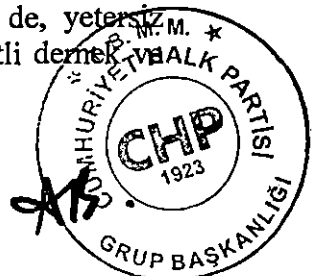
2

11 Ocak 2022 tarihinde, kamuoyu son olarak, Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. sınıf öğrencisi Enes Kara'nın aile baskısıyla kaldığı cemaat yurdunda yaşadığı baskı ve gelecek kaygısına dayanamayarak intihar ettiği haberiyle sarsılmış; ve cemaat ve tarikat ev ve yurtları tartışmaları yeniden canlanmıştır. Sözkonusu olayda, gencin intihar öncesi bıraktığı video notu, kaldığı yurttaki inanç ve düşünce özgürlüğünü hiçe sayar şekilde uğradığı baskının boyutlarını gözler önüne sermiştir.

Türkiye'de tarikat ve cemaat yurt ve evlerine ilişkin sorunlar, maalesef sayılan olaylarla sınırlı değildir. Bu olaylar, sadece, bu yurtlarda yaşanan sorunların münferit olaylar olmadığını, toplumu derinden etkileyen ve sürekli bir sorun olduğunu göstermek için verilmiş örneklerdir. Bununla beraber, son yıllarda sayıları gittikçe artan bu yurtlarda öğrenciler, düşünce ve inanç özgürlüğü üzerinden maddi ve manevi baskıyla karşılaşmanın yanı sıra; vücut bütünlüklerini tehdit eden, cinayet ve istismar gibi ciddi risklerle de karşı karşıya kalmaktadırlar. Ülkenin geleceği olan gençlerin buralarda yaşadıkları sorunlar, kamu vicdanının en yaralı olduğu yerlerden biridir.

Araştırmalar, sayılan sorunların temelinde, bu yurt ve evlerin binalarının, ruhsatlarının ve çalışanlarının denetlenmemesi olduğunu belirtmektedir. Gerçekten de, yetersiz denetim sonucunda, ülkemizde cemaat ve tarikat şemsiyesi altında çeşitli denetimler

Tel: 0312 420 61 24-25
Faks: 0312 420 23 41
E-Posta: aysu.bankoglu@tbmm.gov.tr
Adres: YHB 2. Kat No: B-226 TBMM/ANKARA

Av. Aysu BANKOĞLU
Bartın Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

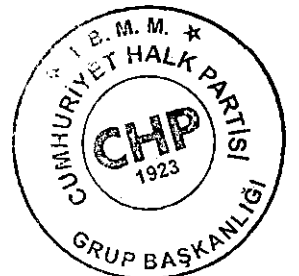
vakıflara ait olan yurt ve/ya evlerin sayısı dahi tam olarak bilinmemektedir. Bununla beraber, vakıf ve derneklere ait yurt sayısı, yıllar içerisinde katlanarak artmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı özelinde, teftiş sisteminin etkin olmadığını belirten Sayıştay raporlarına rağmen, bu yurtların bir çoğunun binaları ve çalışanları denetim dışında kalmışlardır. Halbuki, artan sayısıyla bir çok genci barındıran bu yapıların, maddi açıdan güvenlik önlemlerinin tam olması ve çalışanlarının, öğrencilerin ihtiyaçlarını ve eğitim amaçlarını karşılayacak nitelikte olması yalnızca gençlerin ihtiyacı değil, hukuk devleti olmanın da bir gereğidir.

Denetimden uzak cemaat ve tarikat yapılaşmalarının ülkenin güvenliğini ve refahını ne derece tehdit edebileceğini Cumhuriyet tarihi kadar, yakın tarihimiz de bizlere göstermiştir. Bu bakımdan, yaşanmış acı tecrübelerin tekrarını önlemek için bu cemaat ve tarikat yurt ve evleri meselesinin öncelikli olarak yüce Meclis'te tartışılması ülkenin geleceği ve güvenliği için de çok önemlidir.

Tüm vatandaşların olduğu gibi, bu ülkenin geleceği olan gençlerin de vücut bütünlüğünü, din ve vicdan, düşünce ve ifade ve haberleşme özgürlüklerini korumak Anayasal bir zorunluluktur. Aydınlik ve çağdaş bir Türkiye için, gençlerin eğitim ve barınma gibi ihtiyaçlarının karşılanması yanında, onlara fikirlerinin ve vicdanlarının özgür olduğu çalışma ve yaşama alanlarının da sağlanması gerekmektedir. Bu bakımdan, öğrencilere barınma imkanı sağlayan cemaat ve tarikat yurdu gibi yerlerin, her türlü baskıdan uzak, güvenli ve çalışanları bakımından da, öğrencilerin eğitim amaçlarına ve psikolojik gerekliliklerine uygun olması gerekir. Tüm bunlar, ancak çerçevesi açık ve belli bir şekilde düzenlenmiş bir denetim mekanizmasıyla mümkündür. Bu bakımdan, söz konusu araştırma önergemizle beraber, Türkiye'de bulunan cemaat ve tarikat yurt ve evlerinin sayılarının ve irtibatlarının tespit edilmesi; bu yurt ve evlerin tabi olduğu izin ve koşulların belirlenmesi; buralarda yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılması; halihazırda bulunan denetim mekanizmalarının değerlendirilmesi; yaşanan sorunların tekrar etmemesi için gerekli yeni denetim mekanizmalarının geliştirilmesi; bu yurt ve evlerde çalışanların niteliğinin geliştirilmesi için alınabilecek önlemlerin belirlenmesi; varolan yasal düzenlemelerin konu üzerindeki etkilerinin belirlenmesi; yetersiz devlet yurtlarının gençleri bu gibi yurtlara mecbur ettiğine dair bulguların araştırılması; bunun sonucunda devlet yurt kapasitesinin gerekli ölçüde artırılması için yapılabilecek çalışmaların da belirlenmesi amaçlanmaktadır.

AB.

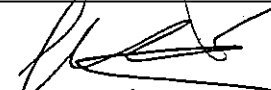
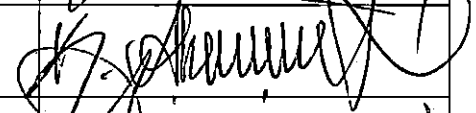
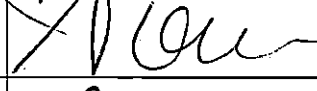
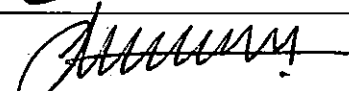
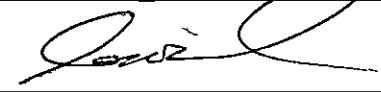
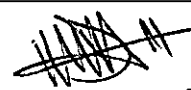
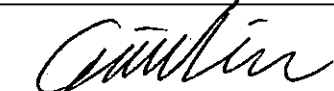
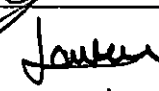
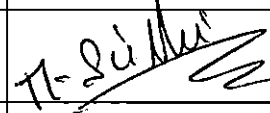
3

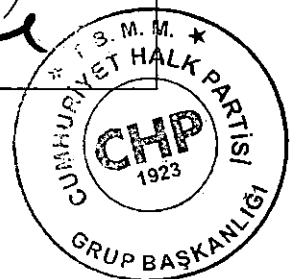

MİLLETVEKİLİ

SEÇİM BÖLGESİ

İMZA

1. Nihat Yeşil	Ankara Mu	
2. Süleyman Göbber	Aydın	
3. Ulaş Karan	İzmir	
4. Ahmet KAYA	Trabzon	
5. Ahmet ÖNAL	Kırıkkale Mu	
6. Utu GAKIRDAK	ESKİŞEHİR	
7. Sibel ÖZDEMİR	İSTANBUL Mu.	
8. Mehmet Bekaroğlu	İsk M. U	
9. Veli AĞBABA	Malatya Mu.	
10. Servet ÜNSAL	Ankara mu	
11. Hani Beko	İzmir Mu	
12. Gülizar Bicer Karaca	Denizli Mu.	
13. Tahsin Tarkan	Kocaeli Mu.	
14. TALENUR SÖLÜ	Eskişehir mu.	
15. Burhanettin Bulut Adana		
16. PUZAN NARİN HATATMIL		
17. İsmet ZOKER	Ardy	
18. Neslihan Horagöz	Samsun Mu.	
19. Yunus Emre	İstanbul Mu.	

20.	Faruk SARIASLAN	Nevşehir Milletvekili	
21.	İsmayıl Gökçin	Muğla Mu.	
22.	Orhan Serdar	Bursa Mu	
23.	Müreyyen Selim	Adana	
24.	Emine Gülizar Emecan	İstanbul	
25.	SİBEL ÖZDEMİR	İstanbul	
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			

